

Remiss: EU-kommissionens meddelande – Mot en modernare och mer europeisk ram för upphovsrätten

Sveriges Tidskrifter har genom remiss 2016-01-12 (Ju2016/00084/I3) beretts tillfälle att yttra sig i anledning av rubricerat meddelande KOM(2015) 626.

Om Sveriges Tidskrifter

Sveriges Tidskrifter är en branschorganisation för tryckta och digitala tidskrifter. Organisationen har över 300 medlemstidskrifter med en total årsupplaga överstigande 250 miljoner exemplar. Under de mer än 85 år som föreningen verkat har konsumenternas fria och reella val på medieområdet varit en genomgående strävan.

Tidskrifterna medverkar som förmedlare av nyheter, information och underhållning, i opinionsbildning och undervisning, i samhällsdebatten och den kulturpolitiska debatten. De är alltså av stor betydelse för den demokratiska debatten liksom för att på alla områden bidra till att fördjupa och utveckla företag, organisationer, samhälle och individer.

Sveriges Tidskrifter är en av 14 bransch- och intresseorganisationer som är medlem i Bonus Copyright Access, som efter uppdrag från medlemmarna genomför förhandlingar och medverkar till att avtal om mångfaldigande och tillgängliggörande till allmänheten kommer till stånd och även träffar sådana avtal

Avtalslicensen tjänar Sverige väl

Fram till idag har ett stort antal avtal för kopiering och tillgängliggörande för undervisning och intern information träffats med skolor, universitet, företag, organisationer m fl, avtal som ger avtalspartnerna möjlighet att använda den digitala tekniken fullt ut. Dessa avtal bygger på bestämmelser om avtalslicens i den svenska upphovsrättslagen. Dessa avtal gagnar båda parter och ger Sverige unika möjligheter att använda upphovsrätten som en hävstång i arbetet att hitta nya innovationer och öka sysselsättningen och utbildningsnivåerna över hela landet.

Sveriges Tidskrifter är positiv till Kommissionens ambition att modernisera upphovsrätten men motsätter sig bestämt tvingande lagstiftning som inskränker

rätten för Sverige och övriga Norden att behålla och utveckla våra mycket välfungerande system med avtalslicenser.

Vidare motsätter sig Sveriges Tidskrifter helt förslag som innebär tvingande inskränkningar för undervisning och forskning. Ett sådant förfaringsätt skulle vara totalt kontraproduktivt i så motto att det skulle underminera framtagandet av nya moderna och digitala läromedel både vad gäller tidskrifter och andra läromedel.

Utan en skälig ersättning från användarna av upphovsrättsligt skyddat material tillförs inga nya resurser för produktion av nya läromedel.

I stället för att införa nya undantag och inskränkningar förordar Sveriges Tidskrifter praktiska licenslösningar även vid gränsöverskridande nyttjanden. Nationella marknadslösningar som den nordiska avtalslicensen är betydligt effektivare än t ex inskränkningar och lagstiftning.

Att välja vägen med nya undantag, inskränkningar eller detaljerad lagstiftning på EU-nivå är inte att modernisera upphovsrätten utan det motsatta.

Vad bör en modernisering innebära

Sveriges Tidskrifter delar kommissionens uppfattning att en bättre fungerande digital inre marknad skulle kunna ge upphovsmän och kulturella näringar förutsättningar att bredda sin publik och därmed sina affärsmöjligheter.

I det arbetet borde det vara ett mål för kommissionen med färre i stället för fler och mer detaljerade regler på upphovsrättens område. Kommissionen bör vidare uppmuntra att det träffas avtal mellan rättighetshavare och användare som kan skapa bred tillgång till verk och andra skyddade alster samt nya affärsmodeller.

Man bör peka på att kollektiv förvaltning på många områden är ett effektivt sätt att ge användarna (inom utbildning, kulturen och näringslivet) tillgång till upphovsrättsligt skyddat material samtidigt som det garanterar rättighetshavarna skälig ersättning för användningen.

Kommission bör också ta på sig arbetet att sprida kunskap om de moderna och flexibla lösningar som idag finns när det gäller att tillgodose olika intressens behov av att använda upphovsrättsligt skyddat material. Lösningar som innebär de effektiva och flexibla lösningar kommissionen nu vill få fram.

Stockholm den 24 februari.

Kerstin Neld

Vd Sveriges Tidskrifter